

UCHWAŁA NR 526/23
RADY MIEJSKIEJ W ŚWIECIU

z dnia 19 grudnia 2023 r.

w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania oraz szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług

Na podstawie Na podstawie art. 50 ust. 6, ust. 6a i ust. 6b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, 535, 1693 i 1938) uchwała się, co następuje:

§ 1. Określa się szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania oraz szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług.

§ 2. 1. Pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi przysługuje osobom, o których mowa w art. 50 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej, w zakresie ustalonym w ustawie.

2. Ustalając zakres świadczonych usług, okres i miejsce ich świadczenia uwzględnia się indywidualną sytuację osób wymagających tego rodzaju pomocy, w szczególności: sytuację rodzinną, zdrowotną, sprawność psychofizyczną oraz możliwość zapewnienia pomocy osób zobowiązanych.

§ 3. 1. Usługi opiekuńcze świadczone w formie usług sąsiedzkich przyznawane są jako forma uzupełnienia usług opiekuńczych lub jako odrębna forma tych usług.

2. Usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich mogą być przyznane również osobie, dla której wsparcie w postaci tych usług będzie miało charakter uzupełniający opiekę sprawowaną przez rodzinę, a także wspólnie niezamieszkującego małżonka, wstępnych i zstępnych.

3. Usługi opiekuńcze świadczone w formie usług sąsiedzkich przyznaje się w wymiarze nieprzekraczającym 21 godzin w tygodniu.

4. Zakres usług opiekuńczych świadczonych w formie usług sąsiedzkich obejmujący pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację, które nie wymagają specjalnych kwalifikacji oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem, powinien być każdorazowo dostosowany do indywidualnych potrzeb osoby wymagającej opieki.

5. Szczegółowy zakres świadczonych usług określa Załącznik do niniejszej uchwały.

§ 4. 1. Świadczeniobiorca, którego dochód lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego, określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, nie ponosi kosztów za przyznane usługi.

2. Osoby korzystające z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, o których mowa w §2 niniejszej uchwały, niespełniające kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ponoszą koszt za 1 godzinę usługi, według zasad określonych w poniższej tabeli:

Wskaźnik kosztu % ustalony od kosztu usługi za 1 godzinę	Dochód na osobę, % kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej (art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r.)		
	Osoba samotnie gospodarująca	Osoba w rodzinie	Usługi w ramach Programu „Opieka 75+”
Nieodpłatnie	Do 150%	Do 125%	Do 250%
5%	Powyżej 150% do 200%	Powyżej 125% do 170%	Powyżej 250% do 295%
10%	Powyżej 200% do 250%	Powyżej 170% do 200%	Powyżej 295% do 325%
20%	Powyżej 250% do 300%	Powyżej 200% do 265%	Powyżej 325% do 385%
30%	Powyżej 300% do 400%	Powyżej 265% do 395%	Powyżej 385% do 414%
50%	Powyżej 400% do 530%	Powyżej 395% do 500%	Powyżej 414% do 519%
100%	Powyżej 530% - powyżej	Powyżej 500% - powyżej	Powyżej 519% - powyżej

3. Koszt za wykonanie jednej godziny usług opiekuńczych ustala się w wysokości **2,5% kwoty najniższej emerytury** ogłoszonej przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

4. Osoby korzystające z usług opiekuńczych świadczonych w formie usług sąsiedzkich, o których mowa w §3 niniejszej uchwały, niespełniające kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ponoszą koszt za 1 godzinę usługi, według zasad określonych w poniższej tabeli:

Wskaźnik kosztu w % ustalony od kosztu usługi za 1 godzinę usług świadczonych w formie usług sąsiedzkich	Dochód na osobę, % kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej (art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r.)	
	Osoba samotnie gospodarująca:	Osoba w rodzinie:
Nieodpłatnie	Do 150%	Do 125%
5%	Powyżej 150% do 200%	Powyżej 125% do 170%
10%	Powyżej 200% do 250%	Powyżej 170% do 200%
20%	Powyżej 250% do 300%	Powyżej 200% do 265%
30%	Powyżej 300% do 400%	Powyżej 265% do 395%
50%	Powyżej 400% do 530%	Powyżej 395% do 500%
100%	Powyżej 530% - powyżej	Powyżej 500% - powyżej

5. Koszt za jedną godzinę usług opiekuńczych świadczonych w formie usług sąsiedzkich ustala się na poziomie **100% obowiązującej w danym roku minimalnej stawki godzinowej**, określonej na podstawie odpowiednich przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207).

6. Kwota miesięcznej odpłatności za usługi opiekuńcze, w tym usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich i specjalistyczne usługi opiekuńcze stanowi iloczyn kosztu jednej godziny usługi, wskaźnika odpłatności wyrażonego w procentach w stosunku do dochodu oraz faktycznej liczby godzin zrealizowanych usług w danym miesiącu.

7. Odpłatność za usługi pobiera się w okresach miesięcznych.

8. Należność z tytułu odpłatności za usługę, o której mowa w § 4 pkt 2 i 4 świadczeniobiorca wnosi bezpośrednio przelewem na konto bankowe Ośrodka Pomocy Społecznej w Świeciu zgodnie z terminami i wysokością wskazaną w decyzji administracyjnej.

9. Potwierdzenie wykonania usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, a także usług opiekuńczych świadczonych w formie usług sąsiedzkich następuje w oparciu o karty pracy opiekunów opatrzone własnoręcznym podpisem świadczeniobiorcy, z wyłączeniem przypadków, gdy świadczeniobiorca z różnych przyczyn nie może się podpisać – informacja taka powinna być zawarta w rodzinnym wywiadzie środowiskowym.

§ 5. Osoby zobowiązane do ponoszenia odpłatności mogą być częściowo lub całkowicie zwolnione z ustalonej odpłatności w następujących sytuacjach:

1) Całkowite zwolnienie z ustalonej odpłatności przysługuje w przypadku:

- a) długotrwałej choroby i ponoszonych w związku z nią udokumentowanych wydatków na leki i leczenie, zakup sprzętu ortopedycznego, artykułów higienicznych, pielęgnacyjnych, stosowaniem zalecanej diety, stanowiących miesięcznie nie mniej niż 20% posiadanego dochodu określonego w przepisach ustawy o pomocy społecznej,
- b) konieczności sprawowania usług opiekuńczych nad więcej niż jedną osobą w tym samym gospodarstwie domowym, w takiej sytuacji tylko jedna z nich podlega całkowitemu zwolnieniu z odpłatności,
- c) wystąpienia zdarzenia losowego, sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej, które spowodowały straty materialne;

2) Częściowe zwolnienie z ponoszenia odpłatności przysługuje w przypadku:

- a) udokumentowania ponoszenia odpłatności za pobyt innych członków rodziny w domu pomocy społecznej, ośrodku wsparcia lub innej placówce,

- b) długotrwałej choroby i ponoszonych w związku z nią udokumentowanych wydatków na leki i leczenie, zakup sprzętu ortopedycznego, artykułów higienicznych, pielęgnacyjnych, stosowaniem zalecanej diety, stanowiących nie mniej niż 10% posiadanego dochodu określonego w przepisach ustawy o pomocy społecznej,
- c) gdy faktycznie podstawowe – konieczne wydatki na utrzymanie mieszkania (czynsz, energia elektryczna, woda, śmieci, gaz), ponoszone przez osobę zobowiązaną do ponoszenia odpłatności z tytułu usług opiekuńczych stanowią miesięcznie co najmniej 40% osiąganego przez nią dochodu ustalonego zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej.

§ 6. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Świecia.

§ 7. Traci moc Uchwała Nr 406/22 Rady Miejskiej w Świeciu z dnia 24 listopada 2022 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania (Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego z 2022 r. poz. 6271).

§ 8. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

**Przewodniczący Rady
Miejskiej**

Jerzy Wójcik

Zakres świadczonych usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich może obejmować:

- 1) Robienie zakupów i dostarczanie niezbędnych artykułów takich jak: żywność, środki czystości, środki higieniczne oraz realizacja recept. (Osoba objęta pomocą w formie usług przekazuje środki finansowe, a opiekun dokonuje zakupów i rozlicza się na podstawie dowodów zakupów);
- 2) Odbieranie i dostarczenie pomocy rzeczowej;
- 3) Przygotowanie prostych posiłków tj. śniadań, obiadów, kolacji;
- 4) Dostarczanie obiadu z wyznaczonego podmiotu lub towarzyszenie w dotarciu do punktu gastronomicznego;
- 5) Karmienie lub pomoc przy spożywaniu posiłku oraz sprzątanie po posiłku;
- 6) Sprzątanie mieszkania lub pokoju odbiorcy usług oraz pomieszczeń, w których są realizowane usługi (wycieranie kurzu; odkurzanie; zmiatanie; mycie podłogi; mycie blatów szafek i stołu; czyszczenie lodówki; kuchenki; urządzeń i sprzętu sanitarnego oraz sprzętu ułatwiającego przemieszczanie się np. wózka. (Sprzątanie wykonywane jest przy użyciu materiałów i środków czystości odbiorcy usług);
- 7) Wynoszenie śmieci;
- 8) Zmianę pościeli; bielizny pościelowej; pranie odzieży;
- 9) Przynoszenie opału i palenie w piecu (jeśli w mieszkaniu nie ma innego ogrzewania);
- 10) Czynności higieniczno-pielęgnacyjne (pomoc w przygotowaniu przyborów toaletowych; asystowanie w czasie mycia i kąpieli; w tym: mycie pleców i głowy; czesanie; pomoc przy higienie jamy ustnej i protez zębowych; pomoc przy goleniu zarostu twarzy; pielęgnacja paznokci rąk i nóg; pomoc w ubieraniu się i zmianie odzieży; pomoc przy mierzeniu ciśnienia tętniczego, glikemii i temperatury ciała; zmiana drobnych opatrunków oraz zalecona przez lekarza pielęgnacja, która nie wymaga medycznych kwalifikacji);
- 11) Pomoc w załatwieniu czynności fizjologicznych (zaprowadzanie do toalety, pomoc w toalecie intymnej, pomoc w zmianie pampersa/pieluchomajtek, podanie i utrzymanie w czystości basenu/kaczki/ krzesła sanitarnego oraz wyniesienie nieczystości);
- 12) Pomoc w terminowym regulowaniu opłat ze środków finansowych odbiorcy usług;
- 13) Umawianie wizyt lekarskich, pilnowanie terminów umówionych wizyt, zgłaszanie pielęgniarce środowiskowej potrzeby wizyty w środowisku;
- 14) Towarzyszenie oraz pomoc w dotarciu i powrocie z placówek ochrony zdrowia;
- 15) Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych;
- 16) Zapewnienie wsparcia w podejmowaniu aktywności życiowej, kontaktu z otoczeniem, wspólne spędzanie czasu: towarzyszenie podczas spacerów, prowadzenie rozmów, czytanie prasy, książek.

UZASADNIENIE

Ustawa o pomocy społecznej jako zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym wymienia organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych (z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi) dla osób, które z powodu wieku, choroby lub innej przyczyny wymagają pomocy innych osób. Gminy mogą również pozyskiwać środki finansowe na realizację powyższego zadania, w ramach różnych programów rządowych. Programy określają szczegółowe warunki ich realizacji.

W związku ze zmianą ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, która daje gminom możliwość przystąpienia do realizacji usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich, Gmina Świecie, chciałaby wyjść naprzeciw oczekiwaniom podopiecznych i wdrożyć możliwość przyznania powyższego świadczenia, dzięki któremu możliwe będzie zaspokojenie potrzeb w zakresie świadczenia usług opiekuńczych poza miastem oraz zwiększenia zakresu dotychczasowej pomocy.

Zgodnie z powołanym w podstawie prawnej niniejszej Uchwały art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej Rada gminy określa, w drodze uchwały szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, a także szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania. Wprowadzony wspomnianą wyżej nowelizacją ust. 6a zobowiązuje dodatkowo Radę, w przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich do określenia szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, ich wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług.

Wprowadzenie usług w formie pomocy sąsiedzkiej pozwoli na rozwój usług społecznych, głównie dla osób starszych, które wymagają pomocy np. przy zrobieniu zakupów, sprzątaniu mieszkania, a nie wymagają pomocy w formie usług opiekuńczych świadczonych przez opiekunki. Przepisy umożliwiają gminie rozszerzenie katalogu osób, które będą otrzymywały wsparcie – w związku z czym, realizacja pomocy sąsiedzkiej pozwoli również wprowadzić ww. usługi jako uzupełnienie usług opiekuńczych – tj. zwiększenie usług w zakresie, w którym świadczeniobiorca najbardziej tego potrzebuje. Realizacja ww. usług pozwoli również na aktywizację środowiska lokalnego w kierunku tworzenia systemów wsparcia. Wsparcie w takiej postaci pozwoli świadczeniobiorcy dłużej funkcjonować w środowisku oraz odsunąć w czasie moment, w którym Gmina zostanie zmuszona do zapewnienia (i najczęściej w dużej mierze do dofinansowania)

całodobowej opieki nad osobami starszymi w domach pomocy społecznej w ramach obowiązkowego zadania gminy.

Przyjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.